

Nr. 320

Cena prenumeraty:

w Łodzi
Kwartalnie Mk. 945.
Miesięcznie „ 315.
za roznośnienie
35 mk. miesięcznie.
Z przes. poczt.
Kwartalnie Mk 1160
Miesięcznie „ 385.
poza Łódź, egz. mk 16

w Ameryce:
1/2 dolara miesięcznie

Konto Pocztowej Kas
Oszczędności 80,594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

**BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgoda i praca!**

100000

KALENDARZYK

20	N. Feliksa Wal.
21	P. Ofiarow. NMP
22	W. Cecylii M. P.
23	S. Klemensa P.
24	C. Jana od Krz.
25	P. i Katarzyny P.
26	S. Piotra P. M.

REDAKCJA

w ŁODZI

Al, Kościuszki Nr 41

TELEFON 28.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 21 listopada 1921 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Gazeta Polska Jasna 10.
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofert administracja nie odpowiada.

Obrady trzeciej międzynarodówki.

O bezrobociu

GENEWA 20 | 11 Konferencja robotnicza trwa w dalszym ciągu. Na wczorajszym posiedzeniu otrzymano depeszę przywódcy robotników Gompersa, który prosi o zajęcie się konferencją sprawą bezrobocia. (3)

Sprawy rolne.

GENEWA, (wł.) Trzecia międzynarodówka w Genewie, rozpatrując sprawy robotników rolnych na wniosek delegata bułgarskiego uchwaliła, aby sprawę tę odłożyć do jednej z następujących konferencji, przyznając robotnikowi rolnemu jednocześnie te same prawa, jakie posiadają pracownicy przemysłowi.

Poza powyższymi uchwałami plenum konferencji, komisje przygotowały już:

1) projekt zalecenia, wzywającego poszczególne państwa do zapewnienia pracownikom rolnym takich mieszkań, dostarczanych przez pracodawców, które odpowiadałyby wymaganiom higieny i obyczajności;

2) projekt zalecenia w sprawie prawa kobiet, zatrudnionych w rolnictwie, do wstrzymywania się od pracy w okresie połogowym i do otrzymywania zasiłków publicznych w okresie, długości którego projekt nie określa;

3) i 4) projekty zaleceń w sprawie pracy nocnej kobiet i młodocianych do lat 18, wzywające do zapewnienia im nieprzerwanego odpoczynku nocnego co najmniej 9 godzinnego;

5) projekt konwencji o zakazie pracy dzieci do lat 14 w godzinach szkoły powszechnej. (3)

Skład III międzynarodówki.

„Prawda” podaje statystykę organizacji partyjnych wchodzących w skład trzeciej Międzynarodówki. Ogółem trzecia Międzynarodówka liczy 50 organizacji zrzeszających 3.800.645 członków. Pierwsze miejsce zajmuje Rosja — 550.000 członków, następnie Czechosłowacja — 380.000 członków, Francja — 130.000 członków, Norwegia — 97.000 członków, Włochy — 70.000 członków. Międzynarodówka młodzieży komunistycznej liczy 800.000 członków.

Powstanie na Ukrainie.

Demoralizacja armii czerwonej na Ukrainie coraz bardziej postępuje. W okolicy Kamieńca Podolskiego oddziały bolszewickie rozsypują się powoli.

Żołnierze uprawiają handel zamienny, wymieniając broń i amunicję za bieliznę, żywność samogonkę, a następnie rozchodzą się. Żołnierz w Kamieńcu znajduje się bez amunicji i pozbawiona jest politycznego kierownictwa. Ostro stan oblężenia w Kamieńcu i w powiatach zupełnie się zmienił i ludność może bez przeszkody przenosić się z miejsca na miejsce. Czerwoni zachowują się od wczoraj zupełnie biernie i nie pełnią żadnej służby. — Po wsiach chłopcy wybierają nowe komitety, nazywające je tymczasowymi. Równocześnie nadeszły do Kamieńca wiadomości o gwałtownym wybuchu powstania w moskiewszczyźnie, w pobliżu ukraińskiej granicy. Działalność rosyjskich powstańców jest taka ożywiona, że rząd sowiecki musi używać komunistycznych oddziałów dla ochrony własnej władzy w Rosji. Z Ukrainy odwołano kilka dywizji konnicy i wiele oddziałów piechoty, dla stłumienia tego ruchu. Jak słychać, powstaniem kierują prawicowe grupy rosyjskiej rewolucyjnej demokracji.

Czy świat się rozbroi.

Już tydzień upływa od tej chwili, kiedy konferencja waszyngtońska rozpoczęła obrady.

Propozycje Hughesa nie stoją już oddawna na pierwszym planie obrad. Zagadnienie ehijskie starają się słowami zepchnąć z porzątku dziennego. Tylko angielsko-włoskie propozycje rozbrojenia na lądzie budzą jeszcze pewnego rodzaju zainteresowanie w kołach konferencji. Wogóle oczekuje się tutaj dramatycznych zwrotów. Przykre wrażenie wywarły wywody b. ambasadora amerykańskiego w Berlinie, Gerarda, który oświadczył się przeciwko francusko-amerykańskiemu sojuszowi. Ambasador podkreślił, iż jest on za zasadą nie-mieszania się Ameryki w sprawy europejskie. Zdaniem jego należy Europę pozostawić samej sobie. (3)

SIŁY ROSJI.

NEW YORK. 20 11. (wł.) Dzienniki tutejsze donoszą, że Briand nie chce rozbrojenia Francji, gdyż Rosja posiada 1.500.000 woj ska pod bronią. Coby się stało, gdyby armia ta zwyciężyła Polskę i połączyła się z Niemcami. Dla tego Francja musi stać na stanowisku z bronią w ręku.

ZBROJENIA NA MORZU.

PARYŻ. 20 11. (wł.) Dzienniki tutejsze donoszą, że w kwestji zbrojeń morskich doszło już do porozumienia. Według tych pogłosek Anglja będzie rozporządzała 22 statkami bojowymi, Stany Zjednoczone 16, Japonia 12, Francja 10, a Włochy 8.

PORT ARTURA.

NEW YORK 20 | 11 (wł.) Na konferencji Waszyngtońskiej zaproponowała Japonia, że przy pewnym układzie stosunków na wschodzie, port Artura zamieni na wolny port. (3)

Kalendarze

humorystyczne, ścienne
terminowe i bloki sprzedaje po niskich cenach

Biuro Dzienników

W. Gajewskiego

Piotrkowska 103 Telefon 11 25 w podwórzu.
Przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia do wszystkich pism, po cenach redakcyjnych (225P)

Na G. Śląsku

Delegat.

SOSNOWIEC (wł.) 20 listop. Pełnomocnik rządu polskiego p. Kazimierz Olszewski na konferencję Górnośląską przybył dziś do Sosnowca, gdzie odbył naradę z komisarzem górnośląskim i przedstawicielami wielkiego przemysłu.

Po parogodzinnej pobyci p. Olszewski udał się w dalszą drogę do Szwajcarii. (1)

Rozgraniczenie.

SOSNOWIEC (wł.) Komisja rozgraniczająca Śląsk przyznany Polsce od Niemiec ustaliła już linię graniczną na północy od granicy b. Królestwa Kongresowego na północ od Herb aż do miasteczka Tarnowskie Góry i dalej do szosy biegnącej między tym miasteczkiem a Gliwicami pod lasem Piakowskim.

Druga część komisji posuwa się od południa ku północy i ta praca na przestrzeni Raciborz - Nieborowska - Kwina. (1)

Umeralnienie młodzieży szkolnej.

Dn. 11 IX o godz. 8 w. sali Zw. Zaw. Dzieła 44. zapowiedziany był odczyt P. Pawłowskiego prelegenta Miejskiego Unia. pow. o rewolucji i francuskiej. Zamiast tego odczytu o godzinie 8 wieczorem wszedł na estradę jakiś żydziak, który wierską polszczyzną zapytał się obecnych, czy życzą sobie, by towarzysze Rzewski poinformował ich o Zw. Zaw. ponieważ „prelegent” jest nieobecny. Towarzysz Rzewski raczej narzekał na brak w Zw. Zaw. inteligencji, rola której jest ważna ze względu na sekretariat i prezesury w Związkach zawodowych. Inteligencja stroni od Związków zawodowych, co jest złe, gdyż przez to związki niejednokrotnie muszą ugiąć.

Zaznaczając, że Zw. Zaw. są bezpartyjne, że jednakże bronią tych samych interesów, co partie socjalistyczne, wzywał towarzysze Rzewski zebrałą młodzież szkół średnich do organizowania Związków zawodowych na terenie szkolnym. (Ciekawi jesteśmy jakie związki zawodowe można tworzyć w szkołach. Przyp. Red.) motywując swe wezwanie potrzebą wspólnej pracy młodzieży z klasą robotniczą.

Młodzież powinna pomagać robotnikom w walce klas, gdyż clerki tak samo (i?) z powodu trudnych warunków finansowych, powinna zwalczać burżuazję i kapitalistów!

Zapytujemy P. Ministra Ponikowskiego dzisiaj zjeżdżającego do Łodzi i p. kuratora, co oni sądzą o nieporozumieniach występujących w Rzewskiego, będących ohydny zamachem na polską szkołę średnią! (1)

KRONIKA.

0000

— Dwa odczyty Ewersa.

We wtorek bn, 22 bm. i we środę d. 23 bm. odbędą się dwa odczyty w języku niemieckim słynnego poety i pisarza Hannsa Heinza Ewersa, autora „Alraune” i wielu innych cennych dzieł.

To też odczyty tego wielkiego pisarza zbudzą niezawodnie u nas ogromne zainteresowanie, tembardziej że prelegent w drugiej części swych odczytów dopuszcza dyskusję. Pierwszy odczyt wygłosi p. Ewers na temat: „Szatan—Wolność—Rewolucja” drugi zaś odczyt na temat „Religia szatana”

Bilety w kasie Filharmonji. (9)

— Koncert A. Wesolowskiego.

W piątek, dn. 26 bm. w sali Filharmonji odbędzie się koncert znakomitego tenora Teatra Wielkiego w Moskwie Aleksandra Wesolowskiego z udziałem znanego pianisty Karola Szerera.

Bilety w kasie Filharmonji.

— Nowy dziennik.

Przed kilku dniami odbyło się w pałacu kardynała Kakowskiego w Warszawie zebranie licznych dostojników duchownych, świeckich i wojskowych, w celu porozumienia się co do powołania do życia codziennego organu katolickiego w myśl uchwały ostatniego kongresu katolickiego. W zebraniu brali m. in. udział gen. Józef Haler i prezes rady miejskiej warszawskiej Drzewiecki. Na fundusz prasowy subskrybowano 400 milionów marek. Pismo ma zacząć wychodzić od 1 stycznia przyszłego roku. Ks. arcyb. Teodorowicz na zebraniu nie było; należy on, jak twierdzą, do innego obozu. (3)

— Napieralski działa.

Jak donosi „Ilust. Kur. Codz.”, w Katowicach ma stanąć na czele wydawniczej spółki założony Napieralski, który do spółki z

innymi założył „Gazetę Polski” w Łodzi. Spółka ta będzie miała do rozporządzenia 50 milionów i wykupiła już 2 niemieckie pisma na Śląsku. Jeśli Napieralski ma działać na Śląsku Polsce przynajmniej, to przed swoją imprezą powinien z 15 minut powiesić na pierwszej latarni! (3)

— Ceny.

Z powodu potaniaenia marki niemieckiej już w Wielkopolsce i na Pomorzu nie obłacza się przemysłnictwo do Niemiec i dla tego towary spożywcze w dużej ilości natłuwają na rynek łódzki. Gąsi potaniały po 100 marek na funcie. Jaja staniały i są już do nabycia po 80 mk. i niżej za sztukę. (3)

— Poświęcenie.

Dzisiaj o godzinie 11 rano zostanie odprawiona msza święta w kościele katedralnym św. Stanisława Koski. Celebrować będzie ks. biskup łódzki, poczem nastąpi poświęcenie lokalu kuratora szkół w okręgu łódzkim i gimnazjum rządowego.

— Walka z rabinatem.

Od kilku dni toczy się na szpaltach prasy łódzkiej walka z rabinatem, który zażądał od rzeźników i sprzedawców mięsa koszernego opłat za sprawdzenie i cehowanie tegoż mięsa po 10,000 marek tygodniowo. Ponieważ suma ta wydała się rzeźnikom koszerным zbyt wysoką, przeto odmówili tej zapłaty i zaczęli bez sankcji rabinicznej sprzedawać swój towar, który żółdków żydom talmudycznym nie odpowiada. (3)

— W sprawie rent inwalidzkich.

Z dniem 1—XII. 1921 r. przystępuje Komisja Gospodarcza przy Okr. Ekspozyturze S. O. M. S. Wojsk w likwidacji w Łodzi do obrotu czekowego P. K. O. Z. wspomnianym dniem zostaną wstrzymane wszelkie wypłaty rent inwalidzkich w gotówce, a będą wysyłane przekazami czekowymi do wszystkich inwalidów tak miejscowych jak i zamiejscowych.

Celem szybkiego doręczenia rent wspomnianym inwalidom, poleca się w interesie tychże odwrotnie powiadomić Wydział Zaopatrzenia inwalidów przy Intendenturze D. O. K. Łódź o dokładnym adresie pocztowym.

Za niedoreczalne przesyłki z powodu mylnych adresów wspomniany Wydział nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności.

Równocześnie zawiadamia się wszystkich inwalidów nauczających do Okręgu Korpusowego łódzkiego, że w nim się zwracać w wszelkich sprawach, dotyczących się ich kalendarza wprost do Reiteratów Inwalidzkich przy przynależnych P. K. Ł. Bezpośrednie zwracanie się do działu Samodzielnego, wzgl. Intendentury D. O. K. Ł. nie przyspieszy załatwienia, a jedynie nażać może tych inwalidów na zwłokę. (6)

— Telefony na Kresach.

W urzędach pocztowo telegraficznych Gródek Wil. Motuleczno, Krasne nad Uszą, Wilejka powiatu Wilejka Łachwa, Luniniec powiatu Luniniec, Mir powiatu Nieswież Rubieżewicze powiatu Stołpce i Zdzieciół powiatu Stolin zaprowadzono służbę telefoniczną. (3)

— Bodzentyn - Kielce.

W urzędach pocztowych Bodzentyn powiatu Kielce i Wiślica powiatu Pińczów zaprowadzono służbę telegraficzną przy połączeniu pierwszego z Kielcami, a drugiego z Pińczowem i Buskiem. (3)

— Po hody.

W dniu dzisiejszym przy śnieżnym lekkim oradzie odbyły się dwa pochody. Jeden w godzinach przedpołudniowych prowadziła pani Ładzina. Był to pochód Narodowej Organizacji Kobiet, drugi utworzili o godzinie 3-ej inwalidzi, który na Placu Wolności rozwiązał się po wygłoszeniu kilku mów.

— Ba. na III och. gnc.

Bal na trzecią ochronę, który odbył się w sobotę w sali Rady Miejskiej, zgromadził liczny zastęp żądnych wróżni i tańca. Bawiono się ochocznie do godziny 6 rano. (1)

— Urzędowy spis urzędów i agencji pocztowo-telegr.

Nakładem Ministerjum poczt i tel. ukazał się świeży spis urzędów pocztowo-telegraficznych i agencji oraz stacji kolejowych uprawnionych do przyjmowania telegramów prywatnych, (1)

Z ostatniej chwili

WYBORY.

WILNO. 20 11. (wl.) Wybory w Wilnie z powodu dołączenia do głosowania powiatu lidzkiego i bractawskiego będą odroczone. Dekret o tem odroczeniu ukaże się 26 b. m.

WYJAZD ZELIGOWSKIEGO.

WILNO. 20 11. (wl.) Z wielkim niepokojem mówią tu, iż wyjazd gen. Zeligowskiego do Torunia ma nastąpić 28 listopada. Polacy Wileńscy proszą generała, aby raczej zajął stanowisko w Grodnie.

PAS NADGRANICZNY.

STANISŁAWÓW. 20 11. (wl.) Oddziały policyjne i wojskowe zajęły się tu oczyszczaniem pasu granicznego nad Zbruczem i Horyniem z band, które wskutek natarcia bolszewików przeszły na teren Polski. Dzisiaj cały ten pas jest już oczyszczony, jednakże po tamtej stronie wszędzie jeszcze włóczy się takie rozbitki, zagrażając najściem ziemi polskiej. Rząd polski wzywa rząd sowieński, aby również uwolnił pas nadgraniczny od tych niepożądanych organizacji blakających się bez dyscypliny wojskowej.

KATASTROFA.

MADRYT. 20 11. (wl.) Pod Algarwą zdarzyła się straszna katastrofa kolejowa, w której 11 podróżnych straciło życie, 90 jest ciężko rannych.

ROZRUCHY W PERSJI.

TEHERAN. 20 11. (wl.) Plemię półdzikie w Persji, zamieszkające południowo-wschodnie części, wymordowało w straszny sposób 500 policjantów

ROBOTA NIEMCÓW

RZYM, 19 — 11 (wl.) Dzienniki tutajsze donoszą, że rząd niemiecki popiera we włoskim Tyrolu powstanie, organizowane przez komunistów

ROZRUCHY W BERLINIE.

BERLIN, 19 — 11 (wl.) Bandy głodnych berlińczyków i dzisiaj zajęły się rozbijaniem sklepów. Ruch ten coraz szersze obejmuje kręgi. Składy żywnościowe plądrują doszczętnie

ARESZTOWANI KOMUNISCI

BERLIN, 19 — 11 (wl.) W Niemczech nie robią ceremonii z komunistami. Więzienie w w Lichtenburgu przepelnione. Siedzi tam przeszło 100 uwięzionych, którzy rozpoczęli głodówkę, żądając od rządu, aby zaopiekował się ich rodzinami, pozostającymi w nędzy.

Wielki wybór

KALENDARZY

ściennych, terminowych, książkowych i humorystycznych

Konstantynowska 5,

w podwórzu prawa oficyna,

F. CZURABSKI

MIMOCHODEM

—O—

Jednym z najłatwiejszych sposobów życia jest oczywiście — życie na cudzy koszt.

Miedzy stronami zachodzi wtedy stosunek z jednej: z różnych względów koniecznej cierpliwości, z drugiej — wycisku swej konieczności. O ile pierwsze jest stanem za wszechmiar pożądanym godnym, o tyle drugie rzeczą conajmniej korygodną.

Od pierwszej chwili, kiedy skończona ciągłości wojny nawa naszej państwowości zaczęła wydobywać się na spokojniejsze wody, sternicy, korzystając ze steroryzowania dotychczasowymi wyadkami mieszkańców (czy to się godzi?) bez najmniejszego poczucia względności wyzykiwali ich stan orłakany i co im tylko rzewnie przyszło do głowy, kosztem tych że snadnie starali się przeprowadzić.

Kosztom tj. dodatkowym obciążeniem, prócz nadto obowiązujących i lojalnie składanych należności.

Jednym z takich „nadprogramowych” obciążeń, aby tylko nasz rząd miał mniej do myślenia i do „roboty”, były różne przepisy o rekwizycjach. Zachciano się rządowi mieć masę nowych urzędów i urzędników, których przecież należało gdzieś ulokować, więc można „pakować” ich przemocą na głowę spokojnych obywateli, rekwirować, wyrzucać tychże z mieszkań, zakłócać spokój całych rodzin i całych rzesz w społeczeństwie.

Było to do pewnego czasu, jako „malum necessarium”, wytłomaczane. — Bo skąd wziąć domy na mieszkania, skoro ich i tej chwili wcale nie było. Jednak w międzyczasie rząd mógł przecież uru homić bndownictwo przynajmniej dla własnych celów, mógł wybudować szereg nowych gmachów państwowych, gdzie te wszystkie urzędy śmiało pomieścićby można, wreszcie obrocic na ten cel nieraz pustkami świeżąc, a na koszaży dla paru żołnierzy przeznaczonych gmachy własnych: państwowych. Rząd mógł i miał sposobność odciążyć w ten sposób znękanich obywateli.

W tej myśli, w nadziei, że ta wielka bo,ączka zostanie niebawem usunięta, społeczeń-

stwo ze spokojem i nowym poddało się ciężarom. Sądono, że będzie to li tylko okresem przejściowym.

Minął rok — nic. Minął drugi, także nic. Miła trzeci i — o dziwo! Niedosć, że nie pomyślano dotychczas o budowie ani jednego domu na swój własny użytek, niedosć, że nie pomyślano o sposobie, ażeby niedemokratyczny środek zdobywania lokali drogą rekwizycji usunąć, ale owszem, postugując się nadal bezwstydnie własnością swoich obywateli, postanowiono tą sprawę nadto prawne i nadal ulegalizować.

I oto połączone 3 komisje sejmowe, administracyjna, miejska i prawnicza obrabowały onegdaj nad sprawą rekwizycji lokali według projektu ustawy, wniesionej przez rząd.

Uchwalono że nadal uprawnieni do otrzymywania przydziału lokali są postowie do ciał ustawodawczych oficerowie i równorzędne osoby wojskowe, funkcjonariusze państwowej służby cywilnej, i td. i td. jak zwyczajnie.

Była wreszcie podniesiona kwestia rozszerzenia prawa o rekwizycję lokali dla urzędów publicznych, dla kas chorych, szkół, instytucji wogóle użyteczności publicznej i t. b. Sorzeciwiał się temu pos. Jasiukiewicz ze względu, iż rząd winien popierać budownictwo, a nie ustawicznie postugiwac się rekwizycją. Głosowanie odłożono.

Jest nadzieja jednak, że mimo to rozszerzenie nie będzie niebawem uchalone i rząd już bez ograniczeń będzie mógł tworzyć nowy rząd i poirzędy, okupując je bardzo wygodnie w cudzych domach, kosztem spokoju i rządu legalnie daninę i podatki płaćących obywateli, natomiast sam nadal nie będzie musiał myśleć o uruchomieniu ruchu budowlanego, w ustawie rekwizycyjnej mając dostateczny do pomieszczenia wszystkich „lokal”

Smutne to, ale prawdziwe. Czas byłoby jednak zaprzestac już tych „socjalizacyjnych” anomalii i zabrać się wreszcie do twórczej w państwie pracy. — Uchwalenie ustawy o dalszej rekwizycji jest tylko popieraniem bezczynności sfer rządowych na tem polu, a krzyżącą niesprawiedliwością i krzywdą ogółu obywateli. —

(6)

D-cki.

Ku normalnym stosunkom.

Zanosi się w Bydgoszczy i Poznańskim na bardzo ciekawą próbę sił pomiędzy Związkiem Fabrykantów, obejmującym okręg bydgoski, Toruń i Gniezno a Zjednoczeniem Zawodowem robotników. Na ostatnie żądanie robotników z przed 3 tygodni, pisze „Krzecz-pospolita” domagające się podwyżki norm pracy aż o 50 proc., związek fabrykantów odpowiedział odmownie. Sprawę oddano komisji pojednawczej, która rzecz tę załatwiła kompromisowo, przyznając robotnikom w Poznaniu 25 proc. podwyżki, w Bydgoszczy zaś 20 proc.

Fabrykanci orzeczenia tego nie akceptowali. Odmowę swą motywują następująco:

Ogólna tendencja społeczeństwa w całej Polsce jest powrót do potaniania wszystkiego, co w całokształcie dać może ogólną taniłość życia. W sprzeczności z tem jest dalsze śrubowanie cen robocizny. To musi być raz wreszcie wykluczone. Gdy tego nie chce uczynić rząd i występująca w jego imieniu t. zw. komisja pojednawcza, uczyni to zorga-

nizowany kapitał w postaci związku fabrykantów tutejszych. Ogólne potanianie życia leży przedewszystkiem w interesie sfer robotniczych, więc te nie powinny szkodzić samym sobie.

Swoje postanowienie zaopatrzyli fabrykanci tutejsi w sankcję wykonawczą. Ponieważ Zjednoczenie Zawodowe grozi, iż wykonanie wyroku komisji rozjemczej wymusi strajkiem — wobec tego Związek Fabrykantów zapowiedział, że na pierwszy strajk w jednej z fabryk związkowych odpowie lokau tem wszystkich związkowych fabrykantów i przemysłowców.

Swe postanowienie Związek zakomunikował Zjednoczeniu Zawodowemu urzędowo dnia 10 b. m. Robotnicy wobec tego namyślają się b. poważnie, choć Zarząd Zjednoczenia nie wyklucza takiej próby sił. Ale szanse na razie są dość nierówne. Na lokaut trzeba by odpowiedzieć strajkiem jeneralnym. Na taki strajk niema odpowiednich funduszy.

dla przyspieszenia pokoju z Rosją sowiecką. Po zawarciu pokoju zajęli się wyłącznie rozbijaniem i demoralizowaniem ruchu robotniczego. Kiedy przyłączali się do wystąpień robotniczych, to czynili jedynie dla tego, aby je rozbić, prowokować i grać na korzyść planów reakcji. Komuniści wyteżyli siły, by zniszczyć ruch zawodowy. Cała działalność par-

Niemowięta, rekonwalescenci i starcy używają jako znakomitej odżywy i lecnicej „Neo-Fosfatynę” wyrobu apteki K. WENDY - WARSZAWA. Ządać w najbliższej aptece lub składzie aptecznym. 549D

tji komunistycznej jest jedna wielka zbrodnia wobec robotników. Komuniści w swej rozkladowej robocie spotykają na swej drodze jedną nieprzebytą przeszkodę, to jest P.P.S. klasowe związki zawodowe. Całą energię wysilili przeciwko P.P.S. — Prowokatorowie komunistyczni pelzają po cichu do organizacji P.P.S., aby osłabić tę partię. P.P.S. protestuje przeciwko tym bandyckim metodom walki partyjnej. Komunizm w Europie bankrutuje. Trzecia międzynarodówka nie znajdzie powodzenia wśród proletariatu polskiego. Zwycię-

Inkwizytorzy bolszewiccy.

Jedno z porannych pism lwowskich donosi dzisiaj, że przebywa obecnie we Lwowie Rusin, adwokat dr. Stefan Suchowicz, który przeszedł na stronę bolszewików w r. 1919, w czasie kiedy oddziały Ukr. Strzelców Siczowych weszły w skład armii czerwonej. Adwokat ten wstąpił do służby bolszewickiej i był przewodniczącym czerezwyczajki w Winnicy Balcie, gdzie skazywał masowo na śmierć chłopów ze Wschodniej Małopolski. Obecnie pan ten zasiada w sądach polskich jako obrońca.

To samo pismo zapytuje również na jakiej podstawie są prowadzone kancelarie adwokackie dr. Kościa Lewickiego i dr. Perfeckiego, którzy dopuścili się wobec państwa polskiego zdrady stanu i przebywają obecnie w Wiedniu.

Bolszewicy w Boryslawiu.

Od pewnego czasu zaznacza się w zagłębiu naftowym boryslawskim wznowiony ruch polityczny.

Agitacja bolszewicka zalewa zagłębie boryslawskie wzmoczoną falą i wciska się we wszystkie organizacje zawodowe. W związku z tem wystąpił ciekawe zjawisko. Są niemi znaki bolszewickie, pokrywające gęstą siecią cały Boryslaw. Agitatorzy znaczą w ten sposób dla wtajemniczonych mieszkania swych konfidentów, popleczników, sympatyków i wrogów. To też od kilku miesięcy na każdym kroku można uirzeć na murach, ścianach, parkanach, drzewach świeżo wycięte, farbą lub wapnem znaczone nowoczesne hieroglify. Dziwną jest apatia z jaką nasze władze i społeczeństwo patrzają na tą robotę wprost przeciw bytowi państwa skierowaną.

Uczony japoński w Polsce.

Do Polski przyjeżdża profesor Oka z Japonji w celach naukowych.

Inteligentny skarbownik.

Dyrektorem ros. Banku państwa został niejaki Scheinmann, o którym dochodzą następujące wiadomości: Urodził się w Suwałkach, skąd Aronka S. wyrzucono z gimnazjum za sprawki bynajmniej nie polityczne. Usiłował po tem dostać się do „Bundu” i PPS, ale go nie przyjęto. W r. 1906 wyjechał do Rosji, gdzie ożenił się, a potem dopiero zaczął się kształcić, utrzymując stosunki z socjalistami. W r. 1917 dopomagał bolszewikom w zdobywaniu władzy i poznał się bliżej z Leninem. Potem został ambasadorem bolszewickim w Tyflisie i odegrał wybitną rolę w zagarnięciu republiki gruzińskiej przez bolszewików. 9

Przeciw komunistom.

Centralny komitet wykonawczy P.P.S. wydał odezwę, wzywającą do zdecydowanej walki przeciwko komunizmowi. Komuniści walczą kłamstwem, oszczerstwem, przekupstwem, niszczą wszelkie uczucia szlachečne w duszach ludzkich, pełnią rolę nikczemną i płatnych agentów sowieckich. Zawarli oni ścisły sojusz z najtajniejszą reakcją. Nie uczynili nic

Przemysł i handel.

—O—

Wielka znizka!

(ph) Prawie wszystkie sklepy obuwnicze w Warszawie wywiesily znowu w oknach wystawowych napisy, że ponownie obniżono ceny obuwia o 20 proc. (9)

Więści z kraju.

NIEZAWODNY PRZYJACIEL

Z Poznania donoszą nam: Jak szydło z worka, wyszło z kim łączy się P.P.S. Niemiecka partja (Deutsche partei) w Poznaniu wydała odezwę, aby Niemcy poznający i pomordocy, tam gdzie nie uzyskają większości głosów, oddawali swe głosy za P.P.S.

POGROMY ŻYDÓW.

Ze Stanisławowa donoszą: Powstań nie wzmaga się. Powstańcy nie przebiegają w środkach. Straszne rozżalenie na żydów wraza. Ukraińcy mordują każdego żyda, który dostanie im się w ręce. Zatrzymawszy pociąg idący z Kijowa, wymordowali w nim 92 żydów. Inny pociąg, idący z Moskwy, wysadzili w powietrze, sądząc, że jedzie w nim Trocki.

WZROST ŻYDÓW.

Spis ludności we Lwowie wykazał olbrzymi procent żydów, który wzrósł do 40 na sto. Jestto rezultat napływu żydów z Rosji Sowieckiej i miasteczek Wschodniej Małopolski. Lwów żąda, aby napływowy żywioł usunięto!

ŁODZIANIN NA WYSTĘPACH.

We Lwowie odnalazła policja klub eu-lenburgów, którzy demoralizowali młodzież szkół i rzemieślniczą. Wśród tej miłej kompanji znalazł się i p. R., były komisarz policji z Łodzi.

DESPERACKI KROK ZDEMABILIZOWANEGO OFICERA.

Z Łucka telefonują nam: Do prezesa Izby skarbowej w Łucku p. Kochańskiego przybył jeden ze zdemobilizowanych oficerów polskich z Równa, pozostający po zwolnieniu prawie bez środków do życia, który swego czasu po-

dał się o koncesję na wyzysk napojów wy-skokowych. Oficer ten, kiedy przez dłuższy czas nie otrzymał odpowiedzi, udał się silnie zdeperwowany do p. Kochańskiego z żądaniem rezolucji. Kiedy zaś spotkał się z nie-przychylnym podobno przyjęciem, oświadczył prezesowi, że gdyby dał łapówkę, to dawnoby już otrzymał żadaną koncesję... Wówczas, gdyby p. Kochański zmiał podanie oficera i rzucił je na ziemię, oficer nie panując nad sobą wy-dobył rewolwer i trzema strzałami położył prezesa trupem na miejscu.

Sprawcę aresztowano.

(3)

Ofiary.

0000

— Na Pastorał.

K. Jarocińska 2 rb. srebr., H. S. 1 rub. srebrny, Falkowska mak. 300, Szymańska 1 rb. srebrny.

(9)

Szkoła Tańca W. Lipińskiego

Piotrkowska 108

Wkrótce rozpoczną się specj. kursy dla młodzieży szkoln. i dla dzieci po cenach niższych. (387K1)

KUPUJĘ

brylanty, złoto, srebro, perły, diamenty, stare zęby, garderobę, płacę ceny najwyższe.

Konstantynowska 7, prawa oficyna, I piętro, Z. Milich.

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

A.A.A. Kupuję meble dywa, ną garderobę, futra, maszyny do szycia, płacę naj-liej. Wiatracz Benedykta 19 9

A.A. Meble sypialne, stołowe, szafy, łóżka, stoły, krzesła, wie-deńskie oraz inne, sprzedaje Piotrkowska 108. Przezdziecki 3358-0

A. Meble sypialne, stołowe, kn-chen, szafy, łóżka, stoły, krze-sła, wieńskie oraz inne, sprze-daje Przezdziecki Piotrkowska 108. 3272-7

D. o sprzedania wozy ciężarowe i rolwagi lekkie, nowa Al-i Maja 60 A. Dębowski 3318-2

D.omy place gospodarstwo rol-ne do sprzedania 20 wagonów torfu, wyborowego, maszynowe go z natychmiastową dostawą. Biuro pośrednictwa kupna i sprzedarzy Pabjanice. Gamczar-ka 7 Wals 3265-5

S.klep kolonialny mam do sprze-dania wraz z całym urządze-niem i meblami z powodu wyja-zdu Pańska 16 3340-4

S.przedam dom o trzech mieszkaniach i ogród owocowy i trzy warsztaty ręczne, wiado-mość Wiznera № 10 3344-5

D.uża fisharmonja do sprze-da-nia firmy paryskiej, gracz mo-żna ręcznie i elektrycznie, oraz pianino koncertowe, Piotrkow-ska 284 sklep elektrotechniczny 3355-3

D.la rzeźnika szafka oszklona z marmurkami i inne, drobniar-gi do sprzedania za bezcen wiadomoś Nowo-Targowa 22 Traczyk sklep 3341-2

F.ortepian w dobrym stanie i licznik gazowy sprzedam. Przejazd 59 u gospodarza 3342-2

H.erbaciarnię sprzedam Targo-wa 12 Szmydt 3338-4

K.upię buty filcowe długie duże, możliwie obszyte skórą w dobrym stanie. Otton Krause szosa Pabjanicka 45 3290-3

L.óżka materace, krzesła, otoma-ny najtaniej poleca Korczak Piotrkowska 101 3257-2

M.eble łóżka z materacami, szafy, stół, krzesła, otomana, le-zanka, tremo, biurko i salon, sprzedam Sienkiewicza 89 m 10 3319-3

O.kazyjnie tanio można kupić 2 futra damskie oposowe i ka-rakulowe, damską i męską bie-liznę, trykotową zimową, halki, kaftany, trykotowe, różne towary, wełniane na ubrania i chustki, zimowe w sklepie komisowym Nawrot 54. Tamże przyjmuję się w komis i kupuję się najrozma-itsze nowe i używane rzeczy, jak bieliznę, futra, ubrania, meble i inne towary 3326-2

S.przedam dwie szafy, kozetkę, płaszczową lustrę, bielizniarkę i łóżka, Kracza 4 m 18 3357-2

S.przedam sklep spożywczy do-brze prosperujący wraz z to-warem z meblami z powodu wyja-zdu wiadomoś ul Kracza 7 w sklepie 3289-2

S.przedam sklep wiadomoś Słowińska 9 w sklepie 3363-2

S.klep spożywczy zaraz do sprzedania również i maszyna do szycia Piotrkowska 309 2170-2

S.przedam gospodarstwo sześć morgi ziemi, arnej, w tym pół morgi łąki z torfem, zabudowa-niem gospodarskim, dom muro-wany, stodoła, nowa drewniana i szopa, cena przystępna, wieś Nowy Józefów, dojazd tramwa-jem Konstantynowskim do Sre-brnej, od Srebrnej pół wiorsty Michał Blazik 3310-2

S.przedam dom z piekarnią lub wypuszczę w dzierżawę pie-karnię z koncesją, tylko zaraz wiadomoś ul Nowo Sławska № 25 3309-2

S.przedaje fortepian, fabryki Ho-fera, krótki w dobrym stanie, wiadomoś u majstra w remizie kolei dojazdowych Pabjanickich 3314-2

Z. powodu wyjazdu sprzedam 5 kizesel, pluszem krytych, ma-chinowych, kanapkę, stołik i etarżerkę, Rzgowska 9 m 15 3361-2

Z.araz sprzedam gospodarstwo 10 morgi przy Łodzi z dużym ogrodem i kilka większych go-spodarstw 2 wille 3 i 6 morgo-we przy tramwaju

8. sklepów sprzedam w rozma-itych punktach, biuro Witczaka Lubelska 8 róg Napiórkowskie-go 3261-2

Z.araz do sprzedania sklep kon-fekcji damskiej, przytem du-ży pokój frontowy, Klinińskiego 187 3283-4

10.000.000. Przeznaczamy na straty, aby obniżyć ceny do 50 % taniej! Meble, towary, wełniane, bawe-lniane, płótna, trykoty, bielizna, o-buwie, modna garderoba. Kto chce cośkolwiek kupić, prosimy sprawdzić nasze ceny są najtań-sze w Chrześcijańskim Jarmar-ku, Piotrkowska 44. Uwaga! I piętro, obstarunki, pracownia kra-wiecka własna 3343-10

Różne:

A.A.A. Kursy buchalteryjne Pusta 13-6 Kurs nauk handlowych 5000 msk. Kursy ste-nografji pisma pięknego i pisania na maszynie 3284-2

A.ngielski język daje możność podróżywać po całym świecie. Daje dostęp do bogatej literatu-ry naukowej i beletrystycznej. Otwiera karęry handlowe i dy-plo matyczne. Można go się na-uczyć praktycznie w 4 miesiące na kursach W. S. Jesienia Ho-tel Manteufel Zachodnia 45 3287-5

A. Meble, łóżka, szafy, lustra, o-tomane, leżankę, zegar, bieliz-niarke, amymalnie kredens, stół, krzesła, biurko, wysprzedam, tanio Piotrkowska 223-3 front 3354-6

LICYTACJA w konnym od-dziale odbędzie się przetarg na nawóz w ilości 20 wozów. Reflektanci zechcą zgłosić się dnia 25 listopada go-dzina 10 rano Pańska 88 3354-2

M.łody człowiek poszukuje po-kój umebłowanego. Oferty w Rozwoju pod X. X. 3347-3

M.łody człowiek, znający języki rosyjski i niemiecki, poszu-kuje posady magazyniera, inkas-senta lub portiera. Poważne re-ferencje. Oferty sub N. O. 80 3353-2

P.otrzebne ekspedjentki kasjer-ki z kasa, 10.000 msk. umie-jące biegle liczyć i pisać. Pen-sja 10.000 msk. miesięcznie i ca-łodzienne życie. Oferty z odpisami świadectw i fotografii skła-dać do Rozwoju. Dla okazi-ciele kwita № 41 3321-2

P.rzybłąkała się suka rasy do-berman, podpalana, ogon i u-szy obcięte. Prawy właściciel może odebrać za zwrotem kosz-tów Radańska 53 Szymański Franciszek 3327-2

P.oszukuje posady lokaja, woź-nego lub portiera z dobrymi świadectwami i rekomendacją w Łodzi lub na wyjazd. Oferty w Rozwoju pod Posada 3312-2

Kupuje meble

dywany i maszyny do szycia, futra, garderobę i sprzęty do-mowe. A. WAJCMAN, Dzielna 19 w sklepie.

P.okoju umebłowanego, bez względu na punkt, poszukuje wice-dyrektor poważnej instytu-cji. Oferty z podaniem ceny pro-szę składać w administracji pi-sma dla T. K. 3318-2

P.oszukuje paretset tysięcy mkł za umówiony procent na 1. Na hipoteki a mogę i sprzedać część tej nieruchomości lub za-mienie na mniejszą za dopłatą Słowińska 18 sklep spożywczy 3358-3

P.otrzebna dziewczyna od lat 15-17 do sprzątania. Brzeziń-ska 104 u gospodarza 3351-2

S.przedam sklep spożywczy z kuchnią i pokojem z towarami za 180.000 tysięcy mł Wysockiego 4 przy Rzgowskiej dawniej Leś-na 3356-5

S.przedam otomanę, stół, krzes-ła, łóżka, toaletę, etarżerkę, szaf-kę, leżankę, kolebacz, pierścio-nek, branzoletę. Przejazd 24-3 3362-2

U.działam korepetycji oraz szyb-ko wyuczam dorosłych pol-skiego i arytmetyki. Główna 4 m 17 3324-2

Z.aginęła karta paszportowa na imię Marjanny Gulaj wy-dana w Nowo-Radomsku przez okupację austriacką, dnia 7 ma-ja 1916 roku, za № 160 13 3346-3

Zagubione dokumenty

C.ieplucha Maksymilian zagubił dokument tymczasowego zwolnienia z mobilizacji wy-dany w I-ym pułku Strzelców konnych ul. Rzgowska 95 3309-2

R.ogalska Władysława akaszer-ka zagubiła zezwolenie wyd-ane przez Dr. Skalskiego 3325-2

Z.aginął paszport rosyjski wyd-any w Rosji na imię Andrzeja Chmieleńskiego oraz metrykę ślubu i paszport rosyjski wyd-any w Rosji na imię Marii Bogdań-skiej 3329-2

CENA OGŁOSZEŃ PRZED TEKSTEM I W TEKŚCIE — 90 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. NEKROLOGI — 50 mk. KOMUNI-KATY — 60 mk. DROBNE OGŁOSZENIA — 5 mk. ZA WYRAZ NAJMNIEJ 50 mk. DLA POSZUKUJA-CYCH PRACY — 4 mk. OGŁOSZENIAZAMIEJSCOWE 50 PROC. DROŻEJ, ZA GRANICZNE 100 PROC. DROŻEJ. Stro-nica przed tekstem i w tekście dla ogłoszeń podzielona na 6 łamów, za tekstem 5 łamów. w tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia i nekrologi na 2, 4, i 6 łamów. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zama-wiać „Rozwój” w Zgierzu u p. Łacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.